

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1925/2025
03.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Петровић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, чији је законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3791/24 од 20.02.2025. године, у седници одржаној 03.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3791/24 од 20.02.2025. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2897/21 од 27.03.2024. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете због повреде на раду исплати 5.200.000,00 динара и то: 230.000,00 динара на име накнаде за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, 1.200.000,00 динара на име накнаде за претрпљене физичке болове, 1.000.000,00 динара на име накнаде за претрпљене душевне болове због наружености, 700.000,00 динара на име накнаде за претрпљени страх, све са законском затезном каматом почев од 27.03.2024. године, као дана пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев преко износа досуђених ставом првим изреке, а до тражених износа све са законском затезном каматом како је то ближе означено у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 494.100,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3791/24 од 20.02.2025. године ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2897/21 од 27.03.2024. године. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужене за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, позивајући се на одредбу члана 404. ЗПП.

О ревизији тужене није било потребе да се одлучује као изузетно дозвољеној у смислу одредбе члана 404. ЗПП, јер је тужена изјавила ревизију у спору у коме вредност предмета спора прелази износ од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, у ком случају је ревизија дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 274. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, који је у радном односу код тужене почев од 2004. године, дана 21.04.2018. године, са ББ и ВВ обављао је послове из делокруга свог радног места, уништавање неексплодираних убојних средстава на војном полигону на Пасуљанским ливадама поступајући по радном налогу – наређењу да пронађу једну неексплодирану мину заосталу из претходног гађања минобацачима. Приликом чишћења издвојили су неисправне каписле из којих није испадала пиљевина која је неопходна да заштити капислу од влаге. Те каписле ВВ је дао тужиоцу како би тужилац исте однео на место где се та средства уништавају. Приликом узимања средстава за уништење (ДКБР8) дошло је до експлозије каписле којом приликом је тужилац задобио тешке телесне повреде: експлозивну повреду обе шаке са знацима конквасантне повреде леве шаке и ампутацијом кажипрста средњег и домалог прста и делимичном ампутацијом палца леве шаке уз више корективних и пластичних оперативних лечења, као и прелом горњег чланка средњег прста и тела доњег чланка кажипрста десне шаке као и прелом горњег чланка десног палца. Тужилац је носио комплетну заштитну опрему која је била потребна за рад на стрелишту, при чему је пре 21.04.2018. године приликом контроле указано надређенима да се са тим средствима није могло радити јер су каписле биле пуне влаге што се могло видети по тој струготини која не може да испадне из каписле. Након тог приговора, каписле су враћене у магацин, а приликом њиховог следећег ангажовања исте каписле су донете на стрелиште да се са њима ради. После 21.04.2018. године, када је тужилац повређен те каписле су уништене. Тужилац је претрпео тешку телесну повреду и трпео физичке болове јаког, средњег и слабог интензитета које су ближе описане у образложењу другостепене пресуде које су код тужиоца, са трауматолошке стране, узроковале умањење животне активности у проценту од 55% које се огледа у свим активностима где се активно и пасивно користе обе шаке, а то су свакодневне дневне активности, рад у домаћинству, при рекреативним активностима које су везане за дизање и ношење терета, активностима везаним за бимануелни рад као и активностима живота у лошим микроклиматским условима. Код тужиоца постоји наруженост тешког степена имајући у виду недостатак прстију леве шаке, деформацију патрљка левог палца и деформацију малог прста леве шаке и многобројне ожиљке у пределу без шаке, као и ожиљак у пределу леве стране мале карлице. Тужилац је трпео и примарни и секундарни страх јачине и трајања описаних у налазу судског вештака. Поред наведеног страха уследио

је и поремећај прилагођавања са анксиозношћу и депресивним расположењем, који је с временом прерастао у посттрауматски депресивни поремећај са анксиозношћу која код тужиоца постоји и данас, па је због тога смањена животна активност тужиоца за 20%, укупно за 65%.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је штета настала јер су неисправне каписле биле без заштите, пуне влаге, и да обављање послова противдиверзионе заштите, односно чишћења убојитих средстава, представља опасну делатност која носи повећан ризик од настанка штете, па тужена као организатор опасне делатности у смислу члана 174. ЗОО, у обавези је да тужиоцу накнади штету. По оцени нижестепених судова нема доприноса тужиоца настанку штете јер је утврђено да је тужилац користио професионалну заштитну опрему, да је радне задатке обављао на уобичајан начин, па су, у складу са правилима о терету доказивања, нижестепени судови су утврдили да у радњама тужиоца нема пропуста.

По становишту Врховног суда, побијана одлука другостепеног суда се заснива на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 164. Закона о раду, прописано је да ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му штету надокнади у складу са законом и општим актом.

Одредбом члана 173. ЗОО, прописано је да штета настала у вези са опасном ствари односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари односно делатности изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Одредбом члана 174. ЗОО, прописано је да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави. Одредбом члана 177. став 3. истог закона прописано је да се ималац ослобађа од одговорности делимично ако је оштећеник делимично допринео настанку штете.

Применом цитираних законских одредби на утврђено чињенично стање, према коме је несумњиво утврђено да је до штете дошло тако што је тужилац поступајући по радном налогу – наређењу, повређен приликом уништења неисправних каписла, када је дошло до експлозије каписле којом приликом је тужилац задобио тешке телесне повреде, те да нема доприноса тужиоца настанку штете јер је користио прописану заштитну опрему и радне задатке обављао на уобичајан начин, супротно наводима у ревизији туженог. Одговорност туженог је заснована на члану 173. и 174. ЗОО, јер штета потиче од опасне делатности за коју одговара лице које се њом бави, а то је тужени.

Висина штете по налажењу Врховног суда, одмерена је у складу са одредбом члана 200. став2. ЗОО, а приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде судови су водили рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Са изнетих разлога, сагласно одредби члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић